

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 รหัสวิชา ชื่อรายวิชา และจำนวนหน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
พช.311	แนวคิดและกระบวนการพัฒนาชุมชน	3 (2-1-6)
CD311	Concepts and Process in Community Development	

1.2 หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

วิชาโทการพัฒนาชุมชน (Minor Program in Community Development)

1.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

Sec./gr.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/ อาจารย์ผู้สอน	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
9000/01	อาจารย์ ดร.เทียนชัย สุริมาศ	086-388-4274	thian.su@tu.ac.th	SW705

1.4 รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) :ไม่มี.....

1.5 วัน เวลาบรรยาย และสถานที่

วัน	เวลา	ห้องเรียน
พุธ	13:30 – 16:30 น.	สค.309 อาคารคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์รังสิต

1.6 วันสอบ

วันสอบกลางภาค วันพุธ ที่ 12 มีนาคม พ.ศ.2569 เวลา 13.30–14.30 น.

วันสอบปลายภาค วันพุธ ที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2569 เวลา 09.00-12.00 น.

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

2.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs)

เมื่อเรียนรายวิชานี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

CLOs	ผลลัพธ์การเรียนรู้หลัก ตลอดหลักสูตร	PLOs
CLO1	อธิบายแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นฐานคิดในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชน	PLO1
CLO2	วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และข้อท้าทายในบริบทปัจจุบันที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน ด้วยแนวคิด ทฤษฎี และหลักการการพัฒนาชุมชน	PLO2
CLO3	ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ แนวคิดทฤษฎี หลักการ และเครื่องมือการพัฒนาชุมชนอย่างเหมาะสมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน	PLO2 PLO3
CLO4	ออกแบบโครงการ กิจกรรม หรือกระบวนการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสม และตอบสนองความต้องการของชุมชน	PLO1 PLO2 PLO3

2.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)

PLOs	ผลลัพธ์การเรียนรู้หลัก ตลอดหลักสูตร
1	อธิบายองค์ความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม
2	วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคมภายใต้บริบทเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพแวดล้อมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
3	ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์เพื่อปฏิบัติงานระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน และสังคม

2.3 วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

3 มกราคม 2569

2.4 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

1) เพื่อปรับปรุงให้รูปแบบการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชา มีความลุ่มลึกในแง่ของเนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิดทฤษฎี และกระบวนการในงานพัฒนาและสัมพันธ์กับเป้าหมายของหลักสูตร ในการผลิตบัณฑิตสังคมสงเคราะห์มากยิ่งขึ้น

2. เพื่อให้เนื้อหาของรายวิชาไม่หยุดนิ่ง มีความทันสมัยและสอดคล้องกับพลวัตสังคมไทย ทั้งในโครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ

3. เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และกิจกรรมที่ใช้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาชุมชนในยุคปัจจุบัน

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

3.1 คำอธิบายรายวิชา

ชุมชนและความเป็นชุมชน พัฒนาการของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กระบวนการพัฒนาชุมชน หลักวิธีการปฏิบัติการพัฒนาชุมชนในประเด็นที่ท้าทาย ภายใต้ฐานคิดการพัฒนาแบบองค์รวมและบูรณาการในการปฏิบัติการเพื่อให้เกิดมั่นคงและยั่งยืน รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและชุมชนไทย (มีการศึกษาดูงาน)

Community, concepts and theories in community development in each period, related to the development of Process, Principles and methods of community development in challenging issues. Under the concept of holistic and integrated approaches for stability and sustainability. National development policies and strategies that affect Thai society and communities (Field study required)

3.2 จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อการภาคการศึกษา

จำนวนชั่วโมงบรรยาย

42 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา

จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติภาคสนาม/การฝึกงาน

6 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา

3.3 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

หากนักศึกษาต้องการปรึกษาหรือคำแนะนำใดๆ สามารถติดต่ออาจารย์ผู้สอนได้ตามช่องทางดังนี้ หมายเลขโทรศัพท์ / E-mail หรือหากต้องการพบอาจารย์เพื่อขอคำปรึกษา สามารถนัดหมายล่วงหน้าผ่านช่องทางดังกล่าวไม่น้อยกว่า 2 วัน

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs	สัดส่วนการประเมิน
CLO1 อธิบายแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นฐานคิดในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชน	PLO1 อธิบายองค์ความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	● การบรรยาย ● การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	● กิจกรรมการมีส่วนร่วม ● การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ร้อยละ 20
CLO2 วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และข้อท้าทายในบริบทปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาชุมชน ด้วยแนวคิด ทฤษฎี และหลักการการพัฒนาชุมชน	PLO2 วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคม ภายใต้บริบทเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพแวดล้อมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	● การบรรยาย ● การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	● กิจกรรมการมีส่วนร่วม ● การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ● สอบกลางภาค ● สอบปลายภาค	ร้อยละ 20

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชา รับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัด และประเมินผลตาม CLOs	สัดส่วนการประเมิน
CLO3 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ แนวคิดทฤษฎี หลักการ และ เครื่องมือการพัฒนาชุมชน อย่างเหมาะสมเพื่อการพัฒนา ชุมชนอย่างยั่งยืน	PLO2 วิเคราะห์ ปรากฏการณ์ทางสังคม ภายใต้บริบทเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ สภาพแวดล้อมทั้ง ภายในประเทศและ ต่างประเทศในการ ปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์ PLO3 ประยุกต์ใช้องค์ ความรู้ทางสังคม สงเคราะห์เพื่อปฏิบัติงาน ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน และสังคม	• การบรรยาย • การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ • ศึกษาค้นคว้าทำ รายงาน • การฝึกปฏิบัติ ภาคสนาม	• กิจกรรมการมีส่วนร่วม • การอภิปราย แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น • การจัดทำรายงาน	ร้อยละ 30
CLO4 ออกแบบโครงการ กิจกรรม หรือ กระบวนการพัฒนาชุมชนที่ เหมาะสม และตอบสนอง ความต้องการของชุมชน	PLO1 อธิบายองค์ความรู้ ด้านสังคมสงเคราะห์และ สวัสดิการสังคม PLO2 วิเคราะห์ ปรากฏการณ์ทางสังคม ภายใต้บริบทเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ สภาพแวดล้อมทั้ง ภายในประเทศและ ต่างประเทศในการ ปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์ PLO3 ประยุกต์ใช้องค์ ความรู้ทางสังคม สงเคราะห์เพื่อปฏิบัติงาน ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน และสังคม	• การบรรยาย • การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ • ศึกษาค้นคว้าทำ รายงาน • การฝึกปฏิบัติ ภาคสนาม	• กิจกรรมการมีส่วนร่วม • การอภิปราย แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น • การจัดทำรายงาน	ร้อยละ 30

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

5.1 แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
<u>1</u> 7 มกราคม 2569	แนะนำรายวิชาและภาพรวมการศึกษา วิชา พช.311 ■ ทำความตกลงร่วมกันในเรื่องรูปแบบการศึกษา ■ การประเมินผล ■ ความคาดหวังของรายวิชา สะท้อนไตร่ตรองทบทวนตนเอง เกี่ยวกับประสบการณ์ ความรู้ และ ความเข้าใจในงานพัฒนาชุมชน	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและ สื่อประกอบการสอน)	อาจารย์ประจำ วิชา
<u>2</u> 14 มกราคม 2569	แนวคิดการพัฒนา ■ ประวัติศาสตร์การพัฒนา ■ ความหมายของการพัฒนา ■ การวัดการพัฒนา ■ พัฒนาการของทฤษฎีการพัฒนา ■ การเคลื่อนย้ายกระบวนทัศน์การพัฒนา	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและ สื่อประกอบการสอน)	อาจารย์ประจำ วิชา
<u>3</u> 21 มกราคม 2569	กระบวนทัศน์การพัฒนาและแนวคิด ด้านการพัฒนาชุมชน ■ การพัฒนากระแสหลัก ■ การพัฒนากระแสวิพากษ์ ■ การพัฒนาทางเลือก ■ การพัฒนาชุมชนภายใต้การเปลี่ยนแปลงของกระแสการพัฒนาแบบต่าง ๆ ■ จุดยืนของงานพัฒนาชุมชนในกระแสการพัฒนาแบบต่าง ๆ	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม ยกตัวอย่างกรณีโครงการพัฒนาชุมชนที่มีผลกระทบ ต่อชุมชน	อาจารย์ประจำ วิชา
<u>4</u> 12 มกราคม 2569	แนวคิดชุมชนและความเป็นชุมชน ■ ความหมายของชุมชนและความเป็นชุมชน ■ ประเภทของชุมชนและชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ■ คุณลักษณะของชุมชนในมิติต่าง ๆ ■ องค์ประกอบของชุมชน ■ โครงสร้างของชุมชน ■ อุดมการณ์ว่าด้วยชุมชน ■ ชุมชนและท้องถิ่นไทย	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปราย - กรณีศึกษา - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและ สื่อประกอบการสอน)	อาจารย์ประจำ วิชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
	ชุมชนและท้องถิ่นไทยภายใต้การเปลี่ยนแปลง				
5 4 กุมภาพันธ์ 2569	แนวคิด ทฤษฎี และหลักการการพัฒนาชุมชน - พัฒนาการการพัฒนาชุมชนทั้งในประเทศไทยและระดับสากล - ความหมายของการพัฒนาชุมชน - ปรัชญาของการพัฒนาชุมชน - หลักการพัฒนาชุมชน - วิธีการพัฒนาชุมชน - มิติการพัฒนาชุมชน	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปราย - กรณีศึกษา - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อประกอบการสอน)	อาจารย์ประจำวิชา
6 11 กุมภาพันธ์ 2569	แนวคิด ทฤษฎี และขบวนการเคลื่อนไหวของแนวคิดการพัฒนาในกระแสสังคมใหม่ในงานพัฒนาชุมชน - แนวคิดการพัฒนาเชิงนิเวศน์ทัศน์ (Deep Ecology) - แนวคิดทุนทางสังคม (Social Capital Concept) - แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) - แนวคิดการพัฒนาวัฒนธรรมชุมชน - แนวคิดพุทธเศรษฐศาสตร์ - แนวคิดผู้ประกอบการเพื่อสังคม (Social Entrepreneur) - แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) - แนวคิดสวัสดิการชุมชน (Community Welfare) - แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ (Corporate Social Responsibility : CSR) - Co-creation and co-production ในงานพัฒนาชุมชน - แนวคิดเรื่องการผสานพลัง (Synergy) - แนวคิด Degrowth	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปราย - กรณีศึกษา - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อประกอบการสอน)	อาจารย์ประจำวิชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
	■ แนวคิดเรื่องความเป็นธรรมทางสิ่งแวดล้อม ■ แนวคิดอื่น ๆ				
7 18 กุมภาพันธ์ 2569	ชุมชนและการพัฒนาชุมชนภายใต้ข้อท้าทายในศตวรรษที่ 21 ■ ข้อท้าทายและชุมชนในยุคปัจจุบัน ■ วิพากษ์เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมตามปรัชญา แนวคิดการพัฒนาแบบจากสำนักต่างๆ ■ กรณีศึกษาในประเทศไทย ■ กรณีศึกษาในต่างประเทศ	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน - กรณีศึกษา - workshop	อาจารย์ประจำวิชา
สัปดาห์การสอบกลางภาค วันที่ 2-6 มีนาคม 2568					
8 10 มีนาคม 2569	การพัฒนาชุมชนภายใต้แนวทางการพัฒนาของประเทศไทย ■ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ■ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ■ แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาประเทศ ■ การวิเคราะห์งานด้านการพัฒนาชุมชนบนกระแสการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศ	CLO1 CLO2 CLO3	3	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน - workshop - เตรียมการลงพื้นที่/ชุมชน /วางแผนการทำงานร่วมกัน	อาจารย์ประจำวิชา
9 17 มีนาคม 2569	กระบวนการพัฒนาชุมชน (หลักการ แนวคิด และเครื่องมือ) ■ การศึกษาชุมชนและการทำความเข้าใจชุมชนด้วยกระบวนการวิจัยชุมชน ■ การวิเคราะห์และวินิจฉัยชุมชน ■ การวางแผนงานและการออกแบบโครงการพัฒนาชุมชน ■ การปฏิบัติการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ■ การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน ■ การถอนตัวและการออกจากชุมชน	CLO1 CLO2 CLO3	3	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน - เตรียมการลงพื้นที่/ชุมชน /วางแผนการทำงานร่วมกัน	อาจารย์ประจำวิชา
10 24 มีนาคม 2569	กระบวนการพัฒนาชุมชน (หลักการ แนวคิด และเครื่องมือ)	CLO1 CLO2	3	- บรรยาย - อภิปราย	อาจารย์ประจำวิชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
	■ การศึกษาชุมชนและการทำความเข้าใจชุมชนด้วยกระบวนการวิจัยชุมชน ■ การวิเคราะห์และวินิจฉัยชุมชน ■ การวางแผนงานและการออกแบบโครงการพัฒนาชุมชน ■ การปฏิบัติการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ■ การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน ■ การถอนตัวและการออกจากชุมชน	CLO3 CLO4		แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน - workshop - เตรียมการลงพื้นที่/ชุมชน /วางแผนการทำงานร่วมกัน	
11 1 เมษายน 2569	กระบวนการพัฒนาชุมชน (หลักการแนวคิด และเครื่องมือ) ■ การศึกษาชุมชนและการทำความเข้าใจชุมชน ■ การวิเคราะห์และวินิจฉัยชุมชน ■ การวางแผนงานและการออกแบบโครงการพัฒนาชุมชน ■ การปฏิบัติการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ■ การติดตามและประเมินผลในงานพัฒนาชุมชน ■ การถอนตัวและการยุติการดำเนินงาน	CLO1 CLO2 CLO3 CLO4	3	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน - workshop - เตรียมการลงชุมชน /วางแผนการทำงานร่วมกัน	อาจารย์ประจำวิชา
12 8 เมษายน 2569	ศึกษาดูงานในชุมชนและสรุปบทเรียนร่วมกันและสะท้อนไตร่ตรองตัวเองจากการวิเคราะห์/วิพากษ์การพัฒนาชุมชนในกรณีศึกษาที่นักศึกษาสนใจ	CLO1 CLO2 CLO3 CLO4	3	- การศึกษาภาคสนาม แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน - เตรียมการลงพื้นที่/ชุมชน /วางแผนการทำงานร่วมกัน	อาจารย์ประจำวิชาและวิทยากรในชุมชน
13 15 เมษายน 2569 (วันหยุดราชการ วันสงกรานต์)	สรุปข้อมูลและสะท้อนบทเรียนจากการศึกษาชุมชน	CLO1 CLO2 CLO3 CLO4	3	- การชี้แนะ (coaching) และสรุปประเด็น (อาจารย์/นักศึกษาตามกลุ่มย่อย) - นักศึกษาสรุปการปฏิบัติงานร่วมในชุมชน	อาจารย์ประจำวิชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
				(ศึกษา/เรียนรู้ด้วยตัวเอง / กลุ่ม /เพิ่มเติมการศึกษา ชุมชนด้วยตัวเอง)	
14 22 เมษายน 2569	นำเสนอรายงาน	CLO1 CLO2 CLO3 CLO4	3	- นำเสนองานกลุ่ม พร้อม รายงานการศึกษา - สรุปการเรียนรู้ร่วมกันใน ชั้นเรียน	อาจารย์ประจำ วิชา
15 29 เมษายน 2569	นำเสนอรายงาน สรุปบทเรียนร่วมกันและสะท้อน ไตร่ตรองตัวเอง	CLO1 CLO2 CLO3 CLO4		- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความคิดเห็น - PowerPoint - สื่ออื่น ๆ	อาจารย์ประจำ วิชา
วันสุดท้ายของภาคการศึกษา					
15 พฤษภาคม 2569	สอบปลายภาค	CLO1 CLO2 CLO3 CLO4	3		

5.2 แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	กิจกรรมการ ประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน	กำหนดการ ประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของ การ ประเมินผล
CLO1 อธิบายแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการพัฒนา ชุมชน เพื่อเป็นฐานคิดในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชน	- การมีส่วนร่วม - ใบงานการเรียนรู้	10 10	10 % 20 %
CLO2 วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และข้อท้าทายในบริบทปัจจุบันที่ ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน ด้วยแนวคิด ทฤษฎี และหลักการการ พัฒนาชุมชน	ภาคสนาม (งานเดี่ยว) - รายงานกลุ่มและการ นำเสนอ - สอบกลางภาค	30 20	20 % 20 %
CLO3 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ แนวคิดทฤษฎี หลักการ และ เครื่องมือการพัฒนาชุมชนอย่างเหมาะสมเพื่อการพัฒนาชุมชน อย่างยั่งยืน	- สอบปลายภาค	30	30 %
CLO4 ออกแบบโครงการ กิจกรรม หรือกระบวนการพัฒนาชุมชน ที่เหมาะสม และตอบสนองความต้องการของชุมชน			

สรุปกิจกรรมการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

1) รายงานกลุ่มและการนำเสนอ (งานกลุ่ม)	30 คะแนน
2) กิจกรรมในชั้นเรียน (2 ครั้ง)	10 คะแนน
3) ใบงานการเรียนรู้การลงพื้นที่ภาคสนาม	10 คะแนน
4) สอบกลางภาค	20 คะแนน
5) สอบปลายภาค	30 คะแนน
รวม	100 คะแนน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียน

คะแนน	เกรด	เกณฑ์การวัดผล
90 - 100	A	มีความรู้ทั้งจำและเข้าใจเนื้อหา เกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎีในงานพัฒนา ประชัญแนวคิด หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนบนฐานคิดแบบองค์รวม และบูรณาการในการปฏิบัติการให้เกิดมั่นคงและยั่งยืน รวมไปถึงเข้าใจ โครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ และมีความสามารถปฏิบัติการพัฒนาชุมชนที่ทำทนายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถอธิบายได้ในระดับที่ดีมาก ผ่านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบความคิดในการอธิบายได้อย่างดีเยี่ยม อีกทั้งสามารถตั้งข้อถกเถียงทางวิชาการเบื้องต้นได้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีมาก
85 - 89	B+	มีความรู้ทั้งจำและเข้าใจเนื้อหา เกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎีในงานพัฒนา ประชัญแนวคิด หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนบนฐานคิดแบบองค์รวม และบูรณาการในการปฏิบัติการให้เกิดมั่นคงและยั่งยืน รวมไปถึงเข้าใจ โครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ และมีความสามารถปฏิบัติการพัฒนาชุมชนที่ทำทนายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถอธิบายได้ในระดับที่ดีมาก ผ่านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบความคิดในการอธิบายได้อย่างดีเยี่ยม อีกทั้งสามารถตั้งข้อถกเถียงทางวิชาการเบื้องต้นได้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีมาก
75 - 84	B	มีความรู้ทั้งจำและเข้าใจเนื้อหา เกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎีในงานพัฒนา ประชัญแนวคิด หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนบนฐานคิดแบบองค์รวม และบูรณาการในการปฏิบัติการให้เกิดมั่นคงและยั่งยืน รวมไปถึงเข้าใจ โครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ และมีความสามารถปฏิบัติการพัฒนาชุมชนที่ทำทนายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถอธิบายได้ในระดับที่ดี ผ่านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบความคิดในการอธิบายได้อย่างดี อีกทั้งสามารถตั้งข้อถกเถียงทางวิชาการเบื้องต้นได้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้อย่างดี
65 - 74	C+	มีความรู้ทั้งจำและเข้าใจเนื้อหา เกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎีในงานพัฒนา ประชัญแนวคิด หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนบนฐานคิดแบบองค์รวม และบูรณาการในการปฏิบัติการให้เกิดมั่นคงและยั่งยืน รวมไปถึงเข้าใจ

คะแนน	เกรด	เกณฑ์การวัดผล
		โครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ และมีความสามารถปฏิบัติการพัฒนาชุมชนที่ทำหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถอธิบายได้ในระดับที่ดี ผ่านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบความคิดในการอธิบายได้พอสมควร อีกทั้งสามารถตั้งข้อถกเถียงทางวิชาการเบื้องต้นได้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้พอสมควร
55 - 64	C	มีความรู้ทั้งจำและเข้าใจเนื้อหา เกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎีในงานพัฒนา ประชาชน แนวคิด หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนบนฐานคิดแบบองค์รวม และบูรณาการในการปฏิบัติการให้เกิดขึ้นจริงและยั่งยืน รวมไปถึงเข้าใจโครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ และมีความสามารถปฏิบัติการพัฒนาชุมชนที่ทำหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถอธิบายได้ในระดับพอสมควร ผ่านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบความคิดในการอธิบายได้พอสมควร อีกทั้งสามารถตั้งข้อถกเถียงทางวิชาการเบื้องต้นได้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้พอสมควร
45 - 54	D+	มีความรู้ทั้งจำและเข้าใจเนื้อหา เกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎีในงานพัฒนา ประชาชน แนวคิด หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนบนฐานคิดแบบองค์รวม และบูรณาการในการปฏิบัติการให้เกิดขึ้นจริงและยั่งยืน รวมไปถึงเข้าใจโครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ และมีความสามารถปฏิบัติการพัฒนาชุมชนที่ทำหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้าใจและจำเนื้อหาที่สอนและสามารถอธิบายได้บ้าง รวมทั้งมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้พอสมควร
35 - 44	D	มีความรู้ทั้งจำและเข้าใจเนื้อหา เกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎีในงานพัฒนา ประชาชน แนวคิด หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนบนฐานคิดแบบองค์รวม และบูรณาการในการปฏิบัติการให้เกิดขึ้นจริงและยั่งยืน รวมไปถึงเข้าใจโครงสร้างและลักษณะของชุมชนกับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ และมีความสามารถปฏิบัติการพัฒนาชุมชนที่ทำหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้าใจและจำเนื้อหาที่สอนและสามารถอธิบายได้เพียงเล็กน้อย รวมทั้งมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองน้อย
0 - 34	F	ไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอน ไม่สามารถเรียบเรียงเป็นข้อเขียนได้ และไม่มี ความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง

กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1. การจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2/2566 เป็นการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเต็มรูปแบบตามประกาศของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจมีการเรียนการสอนออนไลน์หรือแบบผสมผสานในบางสถานการณ์ และหากมีสถานการณ์จำเป็น ให้ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย ลงวันที่ 28 มิถุนายน 66 เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์และรูปแบบประสมประสานนักศึกษาทุกคนต้องใช้ชื่อและนามสกุลจริงในระหว่างการเรียนออนไลน์ผ่านระบบ MST หรือระบบออนไลน์อื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา
2. นักศึกษาต้องเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของการเรียนในชั้นเรียนทั้งหมด ทั้งนี้หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้หรือจะต้องเข้าเรียนล่าช้า ควรติดต่ออาจารย์ผู้สอนก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วันทำการ หรือหากมีอาการป่วยต้องติดต่อ/แจ้งผู้สอนก่อนทางอีเมลหรือทางช่องทางการติดต่อที่กำหนดไว้ระหว่างผู้เรียนและอาจารย์ผู้สอน
3. นักศึกษาและผู้สอนควรที่จะต้องเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างโดยปราศจากอคติ
4. หากนักศึกษาประสงค์ที่จะทำการบันทึกการสอนไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ต้องแจ้งให้ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทราบและยินยอมก่อนทุกครั้ง
5. การรับมอบหมายงานและการส่งงาน นักศึกษาจะต้องส่งผ่านระบบ MST ตามกำหนดระยะเวลาทุกครั้ง หากนักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องส่งงานล่าช้าเนื่องจากข้อผิดพลาดของระบบออนไลน์ ขอให้นักศึกษาแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอนทางอีเมล หรือทางโทรศัพท์หรือทางช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้ส่งงานชิ้นนั้น หรือส่งงานล่าช้า

5.4 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอตรวจสอบคำตอบ ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หรือยื่นคำร้องผ่านทางอีเมล bsw.tu.request@gmail.com

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

6.1 เอกสารหลัก

- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์และคณะ (2551). วิธีชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : บริษัทหนังสือดีวัน จำกัด, 2551.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2558). ศาสตร์ อศาสตร์ มานุษยวิทยา ณ จุดเปลี่ยนทางภววิทยา”. ใน ศาสตร์ อศาสตร์: เข้ามาข้างนอก ออกไปข้างใน. จันทนี เจริญศรี, บก. กรุงเทพฯ: พารากราฟ.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553). การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์จำกัด.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-13.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร, สุทธิชัย ออบอูน, สหทัยา วิเศษ, จันทนา เบญจทรัพย์ และ ชลกาญจน์ อาชนันาริ (2542). กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ยศ สันตสมบัติ (2545). สิทธิชุมชน พัฒนาการและการปรับกระบวนการทัศน์ทางมานุษยวิทยา. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- วรวิทย์ โรมรัตน์พันธ์. (2554). ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สนธยา พลศรี. (2545). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- Descola, P. (2013). Beyond nature and culture. (J. Lloyd, Trans). Chicago: University of Chicago Press.
- Escobar, A. (2012). Encountering Development: The Making and Unmaking of the Third World. Princeton: Princeton University Press.
- Kothari, A., Salleh, A., Escobar, A., Demaria, F., & Acosta, A. (Eds.). (2019). *Pluriverse: A post-development dictionary*. Tulika Books/Authors Upfront/Columbia University Press.
- Middleton, C., Wittayapak, C., Sangkhamanee, J. S., & Panyagaew, W. P. (2015). The Unfolding Multifold Development of Contemporary Southeast Asia. *Thammasat Review*, 16(1), 1-9.
- Ostrom, E. (1990). Governing the commons: The evolution of institutions for collective action. Cambridge University Press.
- Rigg, J. (2019). More than Rural: Textures of Thailand's Agrarian Transformation. University of Hawai'i Press.
- Surimas, T. & Middleton, C. (2022). Ontological Politics of the Resource Frontier: A Hydrosocial Analysis of the Mekong River in Northern Thailand. in *Extracting Development: Contested Resource Frontiers in Mainland Southeast Asia*, edited by Oliver Tappe and Simon Rowedder. Singapore: ISEAS Publishing, Yusof Ishak Institute.

6.2 เอกสารเพิ่มเติม

- Surimas, T. (2024). Plural Water Ontologies and Hydrosocial Perspectives: New Approaches for Understanding Water Controversies of the Ing River Basin, Northern Thailand. *Journal of SaengKhomKham Buddhist Studies*.

- กนกวรรณ มโนรมย์. (2565). นิเวศวิทยาการเมืองแนวสตรีนิยม. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ : สยามปริทัศน์.
- กนกวรรณ มโนรมย์. (2565). ภาววิทยาแม่น้ำโขง (Mekong Ontology): เชื้อน น้ำของ และ ผู้คน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยาม.
- เก้งกิ้ง กิตติเรียงลาภ. (2562). Perspective ภาววิทยาแบบมุมมองนิยมและความเป็นซับซ้อน. กรุงเทพฯ: ILLUMINATIONS EDITIONS.
- เทียนชัย สุริมาศ. (2567). วิพากษ์ความเป็นน้ำของภาวะสมัยใหม่และข้อเสนอว่าด้วยความเป็นน้ำ ผ่านแนวคิด hydrosocial : บททบทวนวรรณกรรม. สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- เทียนชัย สุริมาศ. (2020). การย้ายถิ่นเพื่อรับมือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และความเปราะบางของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรในพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ประเทศเวียดนาม. วารสารมนุษยและสังคม, ปีที่ 6 ฉบับที่ 1, กรกฎาคม-ธันวาคม, หน้า 167-184.
- Ersoy, A. (2017). Conclusion: Reflections on contemporary debates in coproduction studies. In A. Ersoy (Ed.), *The Impact of Co-production: From Community Engagement to Social Justice* (pp.201-212). Bristol University Press.
- Heis, A., & Chayan, V. (2020). Thai Baan methodology and transdisciplinarity as collaborative research practices. *Common ground and divergent directions. Austrian Journal of SouthEast Asian Studies*, 13(2), 211-228.
- Jarernpanit, T. (2022). The rural constitution for sustainable Thai rural community development. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 43(3), 669–676.
- Marks, D., & Louis, L. (2016). Disaster governance and the scalar politics of incomplete decentralization: Fragmented and contested responses to the 2011 floods in Central Thailand. *Habitat international*, 52 (March 2016), 57-66.
- Vanleene D, Voets J., & Verschuere, B. (2018). The co-production of a community: Engaging citizens in derelict neighbourhoods. *Voluntas*, 29(1), 201–221.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

7.1 กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

- 7.1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน งานที่มอบหมาย และข้อสอบของนักศึกษา
- 7.1.2 พิจารณาจากผลการเรียนของนักศึกษา
- 7.1.3 พิจารณาจากผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา

7.2 การปรับปรุงการสอน

- 7.2.1 พิจารณาผลการประเมินการสอนในข้อ 2 ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาจากปีการศึกษา
- 7.2.2 นำผลการประเมินมาปรับปรุงโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 7.2.3 ค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ นำมาใช้ในการเรียนการสอน
- 7.2.4 ปรับรูปแบบของการประเมินผล โดยให้นักศึกษาทำรายงานกลุ่ม และนำเสนอผลงานกลุ่ม เพื่อฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ
- 7.2.5 ปรับปรุงเกณฑ์การวัดผล มีการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจเกณฑ์ในการประเมินอย่างชัดเจน

7.3 การบวณการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

- 7.3.1 การทดสอบย่อยและการสอบปลายภาคแสดงถึงความรู้ความเข้าใจผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)
- 7.3.2 รายงานและการนำเสนอรายงานแสดงถึงความรู้ความเข้าใจผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)
- 7.3.3 สัมภาษณ์นักศึกษาและผลประเมินจากนักศึกษาหลังจากเสร็จการเรียนการสอนของรายวิชา
- 7.3.4 นักศึกษามีโอกาสได้ทราบผลการประเมินเป็นระยะ เพื่อได้มีการพัฒนาศักยภาพของการเรียนรู้
